

*Навчально-методичні
матеріали*

Петровська Ірина Ігорівна

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

*методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної форми
навчання*

Івано-Франківськ, 2018

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

Петровська І. І.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ
методичні вказівки для самостійної роботи
студентів денної форми навчання

Івано-Франківськ – 2018 рік

Рекомендовано до друку Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол ___ від ___ _____ 2018 року)

Рецензенти:

доктор юридичних наук, доктор історичних наук,
професор, голова Тисменицької міської ради,

Сворак Степан Дмитрович

доцент кафедри конституційного, міжнародного та
адміністративного права навчально-наукового
юридичного інституту, кандидат юридичних наук, доцент

Грицан Ольга Анатоліївна

ПЗ0 Петровська І.І. Адміністративне право України: методичні вказівки для самостійної роботи (студентів денної форми навчання). Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2018. 58 с.

Методичні вказівки розроблено на основі навчального плану та призначені для самостійної роботи студентів денної форми навчання напрямку підготовки «Право»

Методична розробка включає загальні вказівки та рекомендації для підготовки по кожній з тем курсу, літературу та нормативно-правові акти, контрольні питання, що забезпечують поглиблений аналіз та вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право України».

Посібник призначений для студентів, аспірантів, викладачів.

ББК 67.302

© Петровська І.І., 2018

© Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника,
2018

ВСТУП

Адміністративне право є однією з галузей публічного права України. За допомогою засобів адміністративного права (норми, відносини, законодавство, компетенція суб'єктів, способи реалізації норм) здійснюється зовнішнє вираження і юридичне оформлення публічного інтересу в управлінні.

На сучасному етапі розвитку суспільства адміністративне право України є однією з провідних галузей українського публічного права, нормами якого регулюються суспільні відносини здебільшого управлінського характеру, що складаються переважно у сфері державного управління в процесі функціонування виконавчої влади, а також управління на місцевому рівні (муніципального) у сфері місцевого самоврядування, під час здійснення внутрішньо-організаційної управлінської діяльності інших державних формувань, організації роботи публічних осіб; проходження публічної служби, притягнення до адміністративної відповідальності та надання адміністративних послуг.

Адміністративне право є також однією з фундаментальних юридичних дисциплін, яка передбачає вивчення значного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, великого масиву нормативно-правових актів, що містять адміністративно-правові норми і визначають правовий статус різних суб'єктів управління, а також широкого діапазону суспільних відносин управлінського характеру з урахуванням їх різнобічного адміністративно-правового регулювання.

Адміністративне право пов'язане з публічною управлінською діяльністю, яка є предметом вивчення адміністративного права, публічно-правовими відносинами, тому норми, які регулюють адміністративне провадження у сфері управління, за зверненням громадян, про застосування заходів адміністративного примусу, про притягнення до адміністративної відповідальності та проваджень у сфері управління, звернення громадян, надання адміністративних послуг (реєстраційних, дозвільних), адміністративного судочинства, публічного контролю та інших адміністративно-правових інститутів, які в своїй сукупності утворюють окрему галузь права в правовій системі за принципами і умовами галузевого поділу на загальну, особливу та спеціальну частини.

Даний навчальний курс має велике значення для підготовки фахівців юридичних спеціальностей, оскільки надає необхідні правові основи та навички аналізу та застосування нормативно-правових діяльності, без яких неможливе повноцінне засвоєння знань щодо механізму прийняття рішень органами державної влади та місцевого самоврядування.

Дисципліна тісно взаємодіє з Конституційним правом, Адміністративним процесуальним правом, Трудовим правом, Господарським правом, Цивільним правом тощо.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти у результаті вивчення дисципліни повинні:

знати:

- зміст та особливості публічного управління;
- порядок здійснення публічного адміністрування, його функції, форми та методи;
- особливості адміністративно-правового регулювання управлінських відносин;
- систему та повноваження органів виконавчої влади та організацію управління народним господарством, соціально-культурним й адміністративно-політичним будівництвом, а також міжгалузеве управління; основи контрольної діяльності;

вміти:

- порівнювати і аналізувати норми адміністративного законодавства;
- тлумачити і застосовувати чинне адміністративне законодавство;
- узагальнювати правову практику та робити відповідні висновки;
- на основі адміністративного законодавства вирішувати практичні завдання.

Важливо забезпечити правильну організацію як безпосереднього проведення семінарських занять, так і самостійної роботи студентів при підготовці до них. При цьому, основною метою є глибше, детальніше розуміння норм адміністративного законодавства, їх теоретичного підґрунтя, системний аналіз механізмів реалізації, вміння тлумачити і застосовувати правові приписи.

Кожна тема для самопідготовки розпочинається з анотації, яка містить узагальнену інформацію про основні положення даної теми, а також методичні поради до її вивчення, які коротко визначають особливості теми, допомагають обрати правильний підхід до її аналізу, визначити проблемні питання та систематизувати вивчення матеріалу. Крім того, до кожної теми пропонується перелік наукової літератури, ознайомлення з якою сприятиме правильному та ґрунтовному засвоєнню теми. Також, наводиться перелік нормативно-правових актів, які становлять необхідну законодавчу базу регулювання адміністративних правовідносин.

До всіх тем подається перелік питань, а також контрольні питання, відповідь на які вимагає від студентів самостійно мислити в площині теми, яка ними вивчається. Це вчить студентів робити власні висновки, узагальнювати чи навпаки конкретизувати окремі положення теми, проводити порівняльно-правовий аналіз нормативних приписів, тлумачити норми, тощо і забезпечує глибше засвоєння матеріалу.

Якщо від студентів вимагається здійснення правової кваліфікація, необхідно провести юридичну оцінку фактичних обставин справи шляхом віднесення конкретного випадку до сфери дії певних юридичних норм. Відповідь на задачі, в яких пропонується розв'язати конкретну проблемну ситуацію, повинна бути обґрунтованою, з посиланням на норми законодавства.

При самопідготовці студентам рекомендується робити певні нотатки чи розгорнуті плани відповіді по кожному питанню. Також, з врахуванням індивідуальних здібностей, слід у найбільш зручній формі підготувати відповіді на контрольні питання та практичні завдання. Зокрема, занотувати формулювання відповідей в зошиті, вказати номери статей, їх положення. При розв'язанні практичних завдань необхідно записувати відповіді на задачі, тести, правові висновки по справі, для того, щоб надати змогу викладачу оцінити рівень підготовки до заняття та засвоєння матеріалу.

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Студентам важливо акцентувати свою увагу на тому, що адміністративне право має давню історію. Перші адміністративні норми появились у правових системах Стародавнього Сходу та античного Заходу (кодекс Хаммурапі, публічне право Стародавнього Риму). Як самостійна галузь права адміністративне право бере свій початок у XVIII столітті. Саме у Франції сформувалося спочатку поліцейське законодавство, потім — поліцейське право, яке переросло в "право управління" (друга половина XIX ст., Німеччина), а пізніше стало базою для розвитку адміністративного права.

При вивченні предмету адміністративного права важливо знати, що проведення адміністративної реформи в Україні викликало об'єктивну необхідність його переосмислення.

Питання для самопідготовки:

1. Поліцейське право: поняття, риси.
2. Характеристика відносин, які є предметом регулювання адміністративного права та відповідного методі адміністративно-правового регулювання, що притаманний даним відносинам.
3. Класифікація джерел адміністративного права за юридичною силою з відповідними прикладами нормативно-правових актів.
4. Сучасні тенденції формування системи адміністративного права як галузі права та його місця в правовій системі України (з урахуванням розвитку юридичної науки та науки адміністративного права).

Контрольні питання:

1. Для чого потрібне адміністративне право?
2. Що таке адміністративна діяльність?
3. Де застосовується диспозитивний метод правового регулювання в адміністративних відносинах? Чи можуть поєднуватись публічно-правові та приватноправові засоби впливу при регулюванні адміністративно-правових відносин?

Рекомендовані джерела:

1-87

ТЕМА 2. УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ. ВИДИ ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Загальноновизнаний у світовій державотворчій практиці принцип поділу влади став своєрідною альтернативою пануванню в нашій країні в недалекому минулому тоталітаризму партійно-державної влади. Водночас розуміння принципу поділу влади має враховувати очевидну умовність досить поширеного уявлення про самостійне (а тим більше — цілком автономне) існування виконавчої влади серед гілок державної влади. Подібні уявлення слід вважати явним перебільшенням.

Державна влада як вияв здатності держави до прийняття обов'язкових до виконання рішень і вжиття заходів щодо забезпечення, в тому числі примусового, цього виконання — *явище цілісне*. Вона інтегрує всі прояви політичної волі народу — єдиного джерела (суверена) влади в державі. *Поділяється не сама влада, а структурно-функціональний механізм її здійснення*. Це означає, що державний апарат як цілісна сукупність органів, що здійснюють державну владу, формується за функціональною та суб'єктною (інституційною) ознаками. В першому випадку поділ влади означає виділення основних функціональних видів діяльності держави: 1) законотворення; 2) виконання законів; 3) правосуддя. В другому — означає розмежування у структурному устрої держави різних видів державних органів: 1) законодавчих; 2) виконавчих; 3) судових (і це — тільки основні види) з притаманними їм державно-владними повноваженнями.

Питання для самопідготовки:

1. Публічний менеджмент та його зв'язок з теорією управління в адміністративному праві.
2. Міжнародні стандарти публічного управління які варто застосувати Україні.
3. Перспективи застосування в управлінській діяльності сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій (формування реєстрів інших баз даних, інформатизація управлінської діяльності).
4. Особливості застосування адміністративних договорів.

Контрольні питання:

- 1) Порівняйте приватний менеджмент та публічний менеджмент. Які методи приватного управління можна використати адміністративному управлінні?
- 2) Які заходи адміністративного примусу Ви можете назвати?
- 3) Охарактеризуйте критерії та підстави для застосування заходів адміністративного припинення масових заворушень. Якими нормативними актами це передбачено?

Рекомендовані джерела:

1-87

ТЕМА 3. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ НОРМИ І ВІДНОСИНИ

Вивчення даної теми необхідно розпочати з того, що обов'язковим елементом механізму адміністративно-правового регулювання виступають адміністративно-правові норми, тобто правила поведінки, які встановлюються або санкціонуються державою і є обов'язковими для виконання. Адміністративно-правові норми займають особливе місце в системі права не тільки України, але й інших держав, оскільки вони регулюють особливі суспільні відносини — відносини у сфері державного управління, тобто забезпечують організацію і діяльність державного апарату,

взаємовідносини людини і держави та ін. Слід особливу увагу звернути на те, що в умовах адміністративної реформи адміністративно-правові норми повинні відіграти важливу роль в утвердженні конституційного постулату: у взаємовідносинах людини з державою, в особі державних органів центральною постаттю виступає людина.

Слід мати на увазі, що адміністративно-правові норми досить різноманітні. Їх можна класифікувати на різні види в залежності від підстави класифікації, зокрема:

- за змістом — матеріальні і процесуальні;

- за часом дії — постійні і тимчасові;

- за юридичною силою — норми законів і норми підзаконних нормативних актів;

- за адресатами — такі, що регулюють діяльність державних органів і їх службовців, недержавних утворень, громадян;

- за методом дії — на заборонні, зобов'язуючі, рекомендаційні, стимулюючі, уповноважуючі;

- за дією в просторі — загальні і місцеві;

- за дією за колом осіб — загальні і спеціальні та ін.

Вивчення сутності адміністративно-правових норм неможливе без уясування їх структури, тобто внутрішньої побудови, яку складають: гіпотеза, диспозиція, санкція.

При вивченні даної теми студентам слід звернути увагу на форми реалізації адміністративно-правових норм, а саме: використання, виконання, дотримання, застосування. Застосування, на відміну від інших форм, є державно-владною діяльністю, яка здійснюється за наявності певних умов і не залежить від бажання уповноваженого суб'єкта, як це має місце при використанні, дотриманні, виконанні.

Важливо знати, що адміністративно-правові відносини є важливою складовою механізму адміністративно-правового регулювання. Будучи різновидом правових відносин, вони мають такі ж ознаки, як останні. Поряд із цим, слід звернути увагу на те, що їм властиві певні особливості, зокрема:

- обов'язковою стороною виступає державний орган або його посадова особа;

- права і обов'язки сторін цих відносин пов'язані з діяльністю органів державного управління;

- як правило, відносини будуються за принципом "влада-підпорядкування";

- у випадку порушення адміністративно-правової норми відповідальність настає перед державою;

- вони можуть виникати за ініціативою будь-якого суб'єкта адміністративного права і при цьому згоди іншої сторони не треба;

- спори, які виникають між сторонами, в більшості випадків, розглядаються в адміністративному порядку та ін.

Важливо звернути увагу на класифікацію адміністративно-правових відносин, а саме: вертикальні і горизонтальні; матеріальні і процесуальні; регулятивні і охоронні; односторонні і двосторонні та ін.

Структуру адміністративно-правових відносин складають: об'єкт (дія, поведінка людей, матеріальні предмети, речі), суб'єкт (громадяни, особи, державні органи, підприємства, установи, організації та ін.), зміст (сукупність прав і обов'язків сторін).

Питання для самопідготовки:

1. Загальна характеристика структури адміністративно-правової норми.
2. Види гіпотез адміністративно-правових норм.
3. Види адміністративно-правових санкцій.
4. Особливості адміністративно-правових відносин.

Контрольні питання:

- 1) В чому відмінність між формами реалізації правових норм?
- 2) Яка структура адміністративних правовідносин?
- 3) Які є види дій та подій?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 4. СУБ'ЄКТИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

В адміністративному праві під суб'єктом розуміють носія (власника) прав та обов'язків у сфері публічного управління, які передбачені адміністративно-правовими нормами, здатного надати права реалізовувати, а покладені обов'язки виконувати.

З цього визначення випливає, що «претендент» на статус суб'єкта адміністративного права за своїми особливостями потенційно здатний бути носієм суб'єктивних прав та обов'язків у сфері державного управління, тобто повинен мати комплекс соціальних передумов, що дозволяють надати йому суб'єктивні права та обов'язки.

До таких особливостей (соціальних передумов) належать: а) зовнішня відокремленість, яка характеризується наявністю системоутворюючих ознак; б) персоніфікація в суспільних відносинах управлінського типу, тобто виступ у вигляді єдиної особи — персони; в) здатність виражати і здійснювати або персоніфіковану волю у відносинах з державою, або державну волю у процесі адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. «Претендент», який має названі особливості, набуває статусу суб'єкта тільки в тому разі, якщо держава, використовуючи адміністративно-правові норми, робить його носієм (власником) прав та обов'язків, які реалізуються останнім у сфері державного управління.

Органи виконавчої влади посідають особливе місце у системі суб'єктів адміністративного права. По-перше, вони є основними (після Президента України) функціонально-галузевими носіями виконавчої влади в державі, а

статус органу виконавчої влади закріплюється за ними в нормативному порядку; по-друге, є найважливішою складовою органів державного управління і державного апарату в цілому (як відомо, державний апарат, крім органів державного управління, об'єднує управлінські структури законодавчої влади, органи правосуддя, прокуратури та інші державні органи); по-третє, вони об'єднані єдиним керівництвом і підпорядкуванням, внаслідок чого діють узгоджено і цілеспрямовано; по-четверте, кожен з органів цієї системи наділений державною специфічною компетенцією у сфері державного управління і реалізації державної виконавчої влади; по-п'яте, система органів виконавчої влади справляє регулюючий вплив на всі сфери державного і суспільного життя; по-шосте, в рамках своєї компетенції органи виконавчої влади самостійні в організаційному та функціональному відношеннях; по-сьоме, здійснюється специфічний вид державної діяльності, яка за своїм юридичним змістом є виконавчо-розпорядчою.

Студенту слід знати, що до індивідуальних суб'єктів належать: громадяни України, іноземці, особи без громадянства, біженці; до колективних — органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування; підприємства, установи, організації незалежно від форми власності; громадські організації, релігійні організації та ін.

Питання для самопідготовки:

1. Адміністративна правосуб'єктність.
2. Адміністративно-правовий статус: поняття та елементи. Порівняльний аналіз адміністративно-правового та адміністративно-процесуального статусу.
3. Адміністративно-правовий статус біженців та вимушених переселенців в Україні.
4. Закордонні українці: поняття, правовий статус даних осіб.

Контрольні питання:

- 1) Як співвідносяться поняття суб'єкт адміністративного права та учасник адміністративних правовідносин?
- 2) В чому відмінність адміністративно-правового статусу державного органу від адміністративно-правового статусу посадової особи?

Рекомендовані джерела:

1-255

**ТЕМА 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКОННОСТІ ТА ДОТРИМАННЯ
ДИСЦИПЛІНИ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ РЕЖИМИ**

При вивченні даної теми, слід усвідомити, що забезпечення законності передбачає необхідність створення системи її гарантій.

Слід мати на увазі, що основними способами забезпечення законності і дисципліни є контроль, нагляд і звернення громадян.

Контроль — це основний спосіб забезпечення законності, головними напрямками здійснення якого є: а) додержання планової, фінанси, ціноутворюючої, договірної, технологічної, виконавчої, трудової та ін. видів державної дисципліни; б) використання державних ресурсів; в) виконання вимог природоохоронного законодавства; г) підбір і розміщення кадрів у державному секторі; д) виконання соціальних програм та ін.

Адміністративний нагляд здійснюється з метою охорони відповідних суспільних відносин як від правопорушень, так і від об'єктивно-протиправних дій і стихійних явищ.

Питання для самопідготовки:

1. Характеристика законності як правового режиму, принципу, методу.
2. Способи забезпечення законності.
3. Механізм адміністративно-правових режимів.
4. Класифікація адміністративно-правових режимів.
5. Заходи та дії, які характеризують відповідний адміністративно-правовий режим.

Контрольні питання:

- 1) Чи буде запит на отримання публічної інформації способом забезпечення законності? Відповідь обґрунтуйте.
- 2) В чому відмінність публічного контролю від державного контролю?
- 3) Що таке муніципальний контроль? Як він співвідноситься з громадським контролем?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 6. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ

При підготовці студентам варто опиратись на правову реальність. Для сучасної України багато викликів державотворення були надзвичайно складними через тягар радянського минулого та відсутність достатніх знань у сфері демократичного урядування. До нерозроблених, а також досліджуваних у певних ідеологічних рамках, проблем належав і інститут публічної служби. Навіть зараз для українського адміністративного права поняття «публічна служба» є ще новим.

У законодавстві України термін «публічна служба» донедавна взагалі не застосовувався. Натомість використовувалися два інших поняття: «державна служба» та «служба в органах місцевого самоврядування».

Згідно з нормами чинних законодавчих актів, державна служба - це професійна діяльність осіб, які обіймають посади в державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави та одержують заробітну плату за рахунок державних коштів, а служба в органах місцевого самоврядування - це професійна, на постійній основі діяльність

громадян України, які обіймають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом. Вперше термін «публічна служба» в сучасній Україні на законодавчому рівні використано Кодексом адміністративного судочинства України, де визначено, що публічна служба - це діяльність на державних політичних посадах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна (невійськова) служба, дипломатична служба, інша державна служба, служба в органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування.

Правове регулювання інституту державної служби, яка є частиною публічної, здійснюється сьогодні Законом України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII.

Питання для самопідготовки:

1. Порівняльний аналіз підходів до визначення державної служби, посади, державного службовця за діючим зараз та попередніми законами про державну службу.

2. Проблеми та напрямки вдосконалення публічної служби в Україні.

Контрольні питання:

- 1) Назвіть обов'язки державних службовців.
- 2) Порівняйте поняття : «державний службовець», «публічна служба», «публічна особа».

Рекомендовані джерела:

1-255

**ТЕМА 7. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЇЇ МІСЦЕ
СЕРЕД ІНШИХ ВИДІВ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.
ПОНЯТТЯ ТА СКЛАД АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОСТУПКУ
(ПРАВОПОРУШЕННЯ)**

Для опрацювання даної теми необхідно визначити дефініцію адміністративної відповідальності, виокремити ознаки, які відмежовують адміністративну відповідальність від інших видів відповідальності.

Для успішного засвоєння матеріалу потрібно визначити відносини, які є предметом вивчення адміністративного права, а також місце адміністративної відповідальності серед відносин, які є предметом вивчення адміністративного права. Студентам необхідно ознайомитись з історією становлення (генезисом) інституту адміністративної відповідальності, вивчити нормативно-правові акти, які виступають джерелами адміністративної відповідальності, тобто містять основні категорії даного інституту, порядок притягнення до цього виду відповідальності та види заходів відповідальності. Для розуміння сутності та призначення

адміністративної відповідальності слід ознайомитись з її функціями, тобто охарактеризувати як впливає цей правовий інститут на суспільні відносини.

Слід також зрозуміти ознаки адміністративного правопорушення (делікту), які відмежовують його від злочину. Також студентам необхідно ознайомитись з структурою складу адміністративних правопорушень, чітко розмежовувати правопорушення за складами.

Умовне скорочення: КУпАП – Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Питання для самопідготовки:

1. Суспільна небезпечність та суспільна шкідливість як ознаки адміністративного правопорушення.
2. Ознаки об'єктивної сторони складу правопорушення.
3. Види обставин що пом'якшують та обтяжують відповідальність.

Контрольні питання:

- 1) Охарактеризуйте місце адміністративної відповідальності серед інших видів відповідальності.
- 2) Яка відмінність законодавства про адміністративну відповідальність від адміністративно-правового законодавства?
- 3) Які джерела права використовуються для притягнення до адміністративної відповідальності?
- 4) Державна політика щодо притягнення до адміністративної відповідальності?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 8. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ. ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ПОРЯДОК НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Для успішного засвоєння навчального матеріалу варто проаналізувати структуру провадження у справах про адміністративні правопорушення: його стадії та етапи, процесуальні дії. Необхідно надати характеристику кожній з стадій, визначити процесуальні документи, які приймаються на кожній зі стадій.

Для самопідготовки необхідно з'ясувати сутність адміністративних стягнень, підстави для накладення адміністративних стягнень та їх види. Здійснити розмежування різних видів адміністративних стягнень та порядок їх накладення.

Студентам необхідно визначити та проаналізувати заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, умови і порядок їх застосування.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття адміністративного провадження та види проваджень.

2. Ознаки провадження у справах про адміністративні правопорушення, які відрізняють його від інших видів проваджень.
3. Підстави застосування та процесуальне оформлення заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення.
4. Протокол про адміністративне правопорушення: складові частини та порядок складання.
5. Постанова у справі про адміністративне правопорушення: складові частини, порядок складання. Види постанов за видом адміністративних стягнень.

Контрольні питання:

- 1) Які є види учасників провадження у справах про адміністративне правопорушення?
- 2) Що таке підвідомчість справ про адміністративні правопорушення? Які є суб'єкти підвідомчості?
- 3) Які є види постанов у справах про адміністративні правопорушення?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 9. ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ПРОЦЕДУРА НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Для підготовки студентам необхідно опрацювати нормативно-правові акти та навчальну літературу з соціальної сфери та адміністративного права. Перш ніж визначити сутність адміністративних послуг доцільно звернутись до загальнотеоретичних наукових джерел та розглянути дефініцію «послуг». Також потрібно з'ясувати сутність категорії «публічні послуги» та здійснити їх відмежування від адміністративних послуг.

Засвоєнню матеріалу сприятиме виділення критеріїв відмежування різних видів послуг та характеристика окремих з них.

Згідно цивільного законодавства, послуги – це певна діяльність, що не пов'язується зі створенням речі (її відновлення, ремонт), однак яка сама по собі породжує відповідне благо, що має споживну вартість і внаслідок цього стає об'єктом цивільного права.

Послуга – це продукт праці, створений в результаті угоди між особами, у якого відсутня речова форма.

Окрему групу послуг, відмінну від цивільно-правових складають ***публічні послуги***, різновидами яких є соціальні послуги, адміністративні, державні та муніципальні послуги.

Публічні послуги – це всі послуги, що надаються публічним сектором, а також приватним сектором під відповідальність публічної влади та за рахунок публічних коштів.

Підготовка даного семінарського заняття буде ефективнішою за умови здійснення аналізу критеріїв класифікації адміністративних послуг (таблична або схематична форми).

Окремим блоком питань виділено порядок створення та внесення адміністративних послуг до реєстру, строки надання та оплати адміністративних послуг, а також державну політику у сфері надання адміністративних послуг. Дані питання регулюються спеціальним законом та підзаконними нормативно-правовими актами, тому для їх вивчення потрібно проаналізувати дані акти.

Адміністративні послуги – це та частина публічних послуг, які надаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування і надання яких пов'язане з реалізацією владних повноважень. **Адміністративна послуга** - результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону (*Закон України «Про адміністративні послуги» (ст.1) від 6 вересня 2012 року № 5203-VI*

Питання для самопідготовки:

1. Адміністративні послуги та цивільно-правові послуги: порівняльний аналіз понять;
2. Система громадського контролю за якістю адміністративних послуг в Україні.

Контрольні питання:

- 1) Які є види адміністративних послуг?
- 2) Яка процедура надання консультативних послуг?
- 3) Як надаються послуги з реєстрації?

Рекомендовані джерела:

1-10, 32, 150-255

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ ЇХ В УКРАЇНІ

Дана тема за своїм змістом та обсягом питань є науковою та відображає міжнародну та загальнодержавну політику в сфері надання адміністративних послуг, тому студентам для успішного її засвоєння потрібно опрацювати як міжнародні нормативно-правові акти так і вітчизняне законодавство, зробити їх порівняльний аналіз та здійснити характеристику шляхів подальшого вдосконалення сфери надання публічних адміністративних послуг.

Протягом практично усього ХХ ст. публічне адміністрування розвивалось як невід'ємна частина політичної науки (political science), у відриві від предметного поля і підходів, розроблених в галузі менеджменту (generic management). Публічне адміністрування довгий час ігнорувало розвиток

інформаційних технологій, що пронизували приватний, публічний сектори і трансформуючий бюрократію у гнучку мережеву структуру.

Питання для самопідготовки:

1. Місце адміністративних послуг серед відносин, які вивчаються адміністративним правом.
2. Суб'єкт владних повноважень: поняття та правове регулювання за вітчизняним законодавством. Аналоги в міжнародному праві.

Контрольні питання:

- 1) Назвіть підходи до визначення змісту поняття «публічна адміністрація».
- 2) Розкрийте зміст дозвільних послуг як виду адміністративних.

Рекомендовані джерела:

1-50, 156-255

ТЕМА 11. ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ТА ПРОМИСЛОВІСТЮ

При самопідготовці студентам варто звернути увагу на законодавство у даній сфері, завдання, функції та методи державного управління економікою. Порядок організації управління економікою, та зміст державного контролю у сфері економіки.

Студенти мають визначити організаційно-правові засади управління промисловістю та систему органів управління промисловістю. Встановити засади взаємодії органів місцевого самоврядування в сфері промисловості, державний контроль і нагляд в промисловості.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів управління в сфері економіки.
2. Правовий статус органів управління промисловістю
3. Вдосконалення системи управління економікою та промисловістю в Україні.

Контрольні питання:

- 1) Які склади правопорушень сфері економіки та промисловості передбачені адміністративним законодавством?
- 2) Назвіть форми об'єктивної сторони найбільш поширені в сфері промисловості та економіки.
- 3) Які суб'єкти можуть розглядати адміністративні правопорушення в економіко-промисловій сфері?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 12. УПРАВЛІННЯ БУДІВНИЦТВОМ, ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ ТА КОМУНІКАЦІЯМИ

При підготовці особливу увагу доцільно приділити нормативно-правовим актам даних сфер управління. Організаційно-правові засади управління будівництвом і житлово-комунальним господарством включають загальну характеристику особливостей управління в цій сфері та визначення основних термінів. Система органів управління будівництвом і житлово-комунальним господарством складається з органів загальної компетенції та спеціально створених органів для управління в сферах будівництва. Житлово-комунального господарства та комунікацій. Потрібно також вивчити питання щодо повноважень місцевих органів влади, державного контролю у житлово-комунальному господарстві.

Адміністративна відповідальність за порушення у сфері будівництва та житлово-комунального господарства включатиме характеристики складів правопорушень даної сфери, зокрема тих, що наведені в КУПАП.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів державного управління в сфері будівництва та житлово-комунального господарства.
2. Правовий статус органів державного управління в сфері комунікацій (інфраструктури).
3. Правовий статус органів місцевого управління в сфері будівництва та житлово-комунального господарства, інфраструктури.

Контрольні питання:

- 1) Які заходи вживає держава для забезпечення ефективнішого управління у сфері будівництва, житлово-комунальній сфері та для розвитку комунікацій?
- 2) Як визначити межі втручання держави та органів місцевого самоврядування в систему комунікацій?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 13. УПРАВЛІННЯ ВИКОРИСТАННЯМ І ОХОРОНОЮ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Студентам при самопідготовці потрібно здійснити характеристику загальних засад управління використанням та охороною природних ресурсів, визначити нормативно-правові акти природоохоронного законодавства, написати їх загальну характеристику.

При ознайомленні з діяльністю органів управління використанням і охороною природних ресурсів варто виділити органи загальної та спеціальної в даній сфері компетенції, виписати їх повноваження з офіційних сайтів, завдання, повноваження, принципи та функції діяльності з відповідних положень про ці органи.

Компетенція місцевих органів в сфері охорона природних ресурсів виписана в законодавстві про місцеве самоврядування та управління, а також в окремих статтях спеціальних нормативно-правових актах сфери правового

регулювання навколишнього природного середовища.

Питання державного контролю за використанням та охороною природних ресурсів включає характеристику контрольної (та інспекційної), наглядової діяльності в даній сфері. Адміністративна відповідальність за порушення у сфері використання та охорони природних ресурсів за КУпАП.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів управління використанням та охороною природних ресурсів.

2. Дозвільна система в сфері використання та охорони природних ресурсів: поняття, складові, види дозвільних документів, процедура надання відповідних адміністративних послуг.

Контрольні питання:

- 1) Які є види використання природних ресурсів?
- 2) Що таке правова охорона природних ресурсів? Яка її мета?
- 3) Які склади правопорушень пов'язані з використанням та охороною природних ресурсів передбачені адміністративним законодавством?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 14. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ

При самостійній роботі студентам потрібно ознайомитись з фінансовим законодавством України, виписати положення нормативно-правових актів, які стосуються мінімальних соціальних стандартів, повноважень та функцій органів управління публічними фінансами (фінансами держави та органів місцевого самоврядування).

При характеристиці органів управління фінансами доцільно ознайомитись з їх діяльністю, яка відображена на офіційних веб-ресурсах. Встановити функції, повноваження та завдання діяльності органів управління фінансами, нормативно-правові акти, що визначають їх правовий статус. Визначити поняття фінансового та банківського контролю, види, методи контрольної діяльності.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус державних та комунальних органів управління фінансами.

2. Фінансовий контроль: поняття мета, складові елементи, види, методи.

Контрольні питання:

1) Які склади адміністративних правопорушень фінансової сфери передбачені законодавством?

2) Як співвідносяться поняття: фінансовий контроль, фінансовий моніторинг, інспектування?

Рекомендовані джерела:

ТЕМА 15. УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА МИТНОЮ СПРАВОЮ, ЗАКОРДОННИМИ СПРАВАМИ

Студентам потрібно проаналізувати: адміністративно-правове регулювання управління зовнішньоекономічною діяльністю, види органів управління зовнішньоекономічною діяльністю; організаційно-правові засади управління митною справою, державне управління у сфері реалізації митної політики; митний контроль, адміністративну відповідальність за порушення митних правил.

Потрібно ознайомитись з нормативно-правовими актами даних сфер управління та визначити засади управління закордонними справами, органів управління закордонними справами, адміністративно-правове регулювання в'їзду в Україну та виїзду за кордон.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів управління зовнішньоекономічною діяльністю.
2. Правовий статус органів управління митною справою.
3. Правовий статус органів управління закордонними справами

Контрольні питання:

- 1) Які є види митних режимів?
- 2) Які є види дипломатичних органів в Україні?

Рекомендовані джерела:

1-155, 160-255

ТЕМА 16. УПРАВЛІННЯ ОБОРОНОЮ

Для підготовки студентам потрібно проаналізувати правові засади управління обороною, поняття, види та структуру Збройних Сил України.

Для опрацювання питань курсу потрібно проаналізувати військове законодавство, визначити поняття військової служби, адміністративну відповідальність за порушення законодавства про військовий обов'язок та військову службу.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів управління обороною.
2. Принципи організації оборонної діяльності на різних рівнях (державному та місцевому)

Контрольні питання:

- 1) Які соціальні пільги передбачено для службовців Збройних сил, Національної гвардії?
- 2) Що таке «оборона України»?

Рекомендовані джерела:

1-33, 40-77, 79-255

ТЕМА 17. УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Підготовка включає вивчення: організаційно-правових засади управління національною безпекою; правового режиму державного кордону та його охорони.

Потрібно визначити поняття та види надзвичайних ситуацій; правові основи забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях; державну систему запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій; види та повноваження органів щодо забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів управління національною безпекою.
2. Суб'єкти забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях.

Контрольні питання:

- 1) Які є види надзвичайних адміністративно-правових режимів?
- 2) Розкрийте види загроз національній безпеці.

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 18. УПРАВЛІННЯ ВНУТРІШНІМИ СПРАВАМИ

При вивченні потрібно ознайомитись з сучасним законодавством, яка регулює управління внутрішніми справами. Проаналізувати адміністративно-правові засади управління внутрішніми справами, структуру органів внутрішніх справ, порядок проходження та просування по службі в органах внутрішніх справ.

Варто звернути увагу на питання службової дисципліни в органах внутрішніх справ та відповідальності.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів управління внутрішніми справами.
2. Специфіка вертикальних та горизонтальних управлінських відносин в органах внутрішніх справ.

Контрольні питання:

- 1) Яка структура органів поліції?
- 2) Яка структура органів Національної гвардії?

Рекомендовані джерела:

1-255

ТЕМА 19. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЄЮ

При самопідготовці потрібно вивчити організаційно-правові засади управління юстицією, систему та структуру органів юстиції.

Встановити поняття реєстрації актів цивільного стану, основи організації нотаріальної служби. Взаємодія органів юстиції з судовою системою та адвокатурою.

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів юстиції.
2. Функції юстиції в Україні.

Контрольні питання:

- 1) Які види архівних установ є в Україні?
- 2) Які завдання діяльності реєстраційних органів?
- 3) Яка процедура проведення правової експертизи проектів нормативно-правових актів?

Рекомендовані джерела:

1-20, 31-100, 170-177

ТЕМА 20. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ РЕСУРСАМИ

При самопідготовці потрібно опрацювати питання щодо поняття та складових інформаційних ресурсів у державному управлінні, організаційно-правових засад управління інформаційними ресурсами.

Студентам потрібно визначити систему органів управління інформаційними ресурсами, адміністративну відповідальність за порушення в інформаційній сфері (відповідні склади правопорушень).

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус органів управління в сфері інформації.
2. Правовий режим доступу до інформації.
3. Поняття та види реєстрів.
4. Процедура Е-декларування.

Контрольні питання:

- 1) Що таке публічна інформація?
- 2) Як оформити запит на отримання публічної інформації?
- 3) Які критерії віднесення інформації до державної таємниці?

Рекомендовані джерела:

1-155, 176-255

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права ...

- а) наділені адміністративною правосуб'єктністю;
- б) здійснюють діяльність, що не пов'язується з публічною діяльністю;
- в) є неосудними;
- г) є фахівцями в адміністративному праві;

2. Функції державної служби – це ...

- а) основні засади, керівні ідеї, на яких ґрунтується державна служба;
- б) напрямки впливу державної служби на регулювання суспільних відносин в країні;
- в) система міжнародних відносин обміну, де основним товарним об'єктом виступають різноманітні види послуг;
- г) сукупність варіантів а) і б).

3. Предметом адміністративного права є ..

- а) суспільні відносини у сфері державного управління та делегованих повноважень;
- б) відносини з притягнення до адміністративної відповідальності;
- в) відносини з оскарження рішень і дій органів державної влади;
- г) всі вищезазначені групи відносин є предметом адміністративного права;

4. Принципи адміністративного права – це..

- а) основні засади, керівні ідеї, на яких ґрунтується адміністративне право;
- б) напрямки впливу адміністративного права на регулювання суспільних відносин в країні;
- в) система міжнародних публічних відносин;
- г) сукупність варіантів в) і б).

5. Міністерство освіти і науки України є ...

- а) найвищим органом в системі органів влади;
- б) центральним органом законодавчої влади;
- в) центральним органом виконавчої влади;
- г) місцевим органом виконавчої влади;

6. Принципи державної служби – це ...

- а) основні засади, керівні ідеї, на яких ґрунтується державна служба;
- б) напрямки впливу державної служби на регулювання суспільних відносин в країні;
- в) посада керівного апарату;
- г) сукупність варіантів а) і б).

7. Адміністративному праву притаманний _____ метод регулювання

- а) імперативний;
- б) диспозитивний;
- в) охоронний;
- г) правозахисний;

8. Адміністративно-правові відносини – це..

- а) основні засади, керівні ідеї, на яких ґрунтується адміністративне право;

- б) напрямки впливу адміністративного права на регулювання суспільних відносин в країні;
- в) врегульовані нормами адміністративного права суспільні відносини;
- г) сукупність варіантів в) і б).

9. Державне космічне агентство є ...

- а) найвищим органом в системі органів влади;
- б) центральним органом законодавчої влади;
- в) центральним органом виконавчої влади;
- г) місцевим органом виконавчої влади;

10. Функції адміністративного права – це ...

- а) основні засади, керівні ідеї, на яких ґрунтуються адміністративні правовідносини;
- б) напрямки впливу адміністративного права на регулювання суспільних відносин в країні;
- в) система міжнародних відносин, де основним товарним об'єктом виступають різноманітні види публічних послуг;
- г) сукупність варіантів в) і б).

11. Державна служба в Україні - це ...

- а) суспільні відносини у сфері державного управління та делегованих повноважень;
- б) професійна діяльність осіб, які одержують заробітну плату за рахунок державних коштів.
- в) сукупність варіантів б) і г);
- г) професійна діяльність осіб, які займають посади в державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави;

12. Посада - це ...

- а) основна структурна одиниця, засади, керівні ідеї, на яких ґрунтується адміністративне право;
- б) напрямок впливу адміністративного права на регулювання службових відносин в країні;
- в) визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу та його апарату, на яку покладено встановлене нормативними актами коло службових повноважень;
- г) сукупність варіантів в) і б).

13. Івано-Франківська облдержадміністрація є..

- а) органом місцевого самоврядування;
- б) центральним органом законодавчої влади;
- в) центральним органом виконавчої влади;
- г) місцевим органом виконавчої влади;

14. За невиконання посадових обов'язків, вказівок керівництва державний службовець буде нести...

- а) дисциплінарну відповідальність ;
- б) адміністративну та кримінальну відповідальність одночасно;

- в) цивільно-правову відповідальність;
- г) сукупність варіантів б) і в).

15. Міністерство оборони України є ...

- а) найвищим органом в системі органів влади;
- б) центральним органом законодавчої влади;
- в) центральним органом виконавчої влади;
- г) місцевим органом виконавчої влади;

16. Відставка Кабінету Міністрів України настає внаслідок:

- а) прийняття Верховною Радою України резолюції недовіри Кабінету Міністрів України;
- б) відставки Прем'єр-міністра України;
- в) смерті Прем'єр-міністра України.
- г) у всіх вищезазначених випадках;

17. Міністерство юстиції України є ...

- а) найвищим органом в системі органів влади;
- б) центральним органом законодавчої влади;
- в) центральним органом виконавчої влади;
- г) місцевим органом виконавчої влади;

18. Кабінет Міністрів України _____ повноваження перед новообраною Верховною Радою України.

- а) підтверджує;
- б) складає;
- в) ініціює;
- г) розкладає.

19. Міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику ...

- а) в одній чи декількох сферах;
- б) з окремих функцій з реалізації державної політики;
- в) виконують окремі функції державного управління;
- г) сукупність варіантів в) і б).

20. Апарат міністерства - ...

- а) організаційно поєднана сукупність структурних підрозділів і посад, що забезпечують діяльність міністра, а також виконання покладених на міністерство завдань;
- б) сукупність структурних підрозділів впливу міністерства на регулювання суспільних відносин в країні;
- в) система публічних органів;
- г) сукупність варіантів в) і б).

21. Адміністративно-процесуальний статус є ...

- а) тотожним з адміністративно-правовим статусом;
- б) частиною адміністративно-правового статусу;
- в) окремою групою кримінальних правовідносин;
- г) варіанти а) і в);

22. Тимчасова евакуація людей з місця надзвичайної ситуації – це ...

- а) захід адміністративного запобігання;
- б) захід адміністративного припинення;
- в) захід адміністративної відповідальності;
- г) сукупність варіантів а) і б).

23. Законність є ..

- а) принципом державного управління;
- б) методом державного управління;
- в) адміністративно-правовим режимом;
- г) варіанти а)-в) в сукупності;

24. Адміністративно-правові методи – це..

- а) способи, прийоми, засоби цілеспрямованого впливу органів управління на свідомість, волю і поведінку громадян;
- б) напрямки впливу на свідомість, волю і поведінку громадян;
- в) система публічних відносин;
- г) сукупність варіантів в) і б).

25. Підставами адміністративної відповідальності є...

- а) нормативна, фактична і юридична (процесуальна);
- б) правова і неправова;
- в) визначена та об'єктивно санкціонована;
- г) тільки фактична;

26. Формами звернення громадян згідно закону є – ...

- а) заяви, скарги, пропозиції;
- б) публічні запити;
- в) офіційна кореспонденція;
- г) сукупність варіантів в) і б).

27. Видом адміністративно-правового режиму є..

- а) воєнний стан;
- б) надзвичайний стан;
- в) пропускний режим;
- г) всі вищезазначені стани та режими;

28. Методами (способами) забезпечення законності є:

- а) контроль, інспектування, перевірка, моніторинг ;
- б) контроль, нагляд, звернення громадян;
- в) ревізія, інвентаризація;
- г) сукупність варіантів а) і б).

29. Постанова у справі про адміністративне правопорушення приймається на стадії...

- а) відкриття провадження;
- б) розгляду справи ;
- в) прийняття рішення у справі;
- г) виконання рішення у справі;

30. Попередження буде адміністративним стягненням якщо ...

- а) воно усно оголошено;
- б) воно винесено у письмовій формі;
- в) зафіксовано встановленим законом способом;
- г) сукупність варіантів в) і б).

31. Постанова про накладення штрафу добровільно може бути виконана протягом ...

- а) 20 днів;
- б) 10 днів;
- в) 15 днів;
- г) 5 днів;

32. Додатковим адміністративним стягненням може бути ...

- а) штраф;
- б) попередження;
- в) адміністративний арешт;
- г) оплатне вилучення предмета, який став об'єктом чи предметом правопорушення.

33. Історично адміністративні проступки походять від...

- а) кримінальної відповідальності;
- б) цивільно-правової відповідальності;
- в) дисциплінарної відповідальності;
- г) малозначних кримінально-караних діянь.

34. Законодавство про адміністративну відповідальність складається з :

- а) підзаконних нормативно-правових актів;
- б) кодексів;
- в) указів, розпоряджень, конвенцій, декретів, постанов, інструкцій;
- г) законів та підзаконних нормативно-правових актів.

35. Адміністративна відповідальність - це...

- а) галузь правової науки України;
- б) процесуальна галузь права;
- в) адміністративно-правовий інститут;
- г) матеріальна галузь права;

36. Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення означає, що особа, яка вчинила адміністративне правопорушення, підлягає відповідальності на підставі закону...

- а) що діє під час і за місцем вчинення правопорушення;
- б) що діє систематично;
- в) що діяв протягом певного проміжку часу перед вчиненням відповідного правопорушення;
- г) що діятиме у державі.

37. Адміністративне правопорушення - це...

- а) правомірне, безневинне, суспільно-корисне діяння, за яке передбачено адміністративне стягнення;
- б) протиправне, винне діяння, яке посягає на суспільні відносини;

в) протиправне, винне діяння, яке посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яке законом передбачено адміністративну відповідальність;

г) вид протиправного, шкідливого, суспільно-небезпечного, кримінально-караного діяння.

38. Метою накладення адміністративного стягнення є...

а) покарання особи, яка живе за законами держави, приниження честі та гідності особи;

б) запобігання вчиненню нових правопорушень;

в) виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, у дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття;

г) варіанти б) і в).

39. Метою заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення є ..

а) припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу;

б) встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення;

в) забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов у справ про адміністративні правопорушення;

г) всі вищезазначені варіанти.

40. Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, орган (посадова особа) виносить ...

а) протокол по справі;

б) постанову по справі;

в) ухвалу по справі;

г) резолюцію.

. За загальним правилом адміністративна відповідальність настає з...

а) 14-річного віку;

б) 16-річного віку;

в) 18-річного віку;

г) 12-річного віку.

41. При накладенні адміністративного стягнення враховується:

а) характер вчиненого правопорушення, особа правопорушника, ступінь його вини;

б) майновий стан правопорушника, обставини, які пом'якшують та обтяжують відповідальність;

в) варіанти а) і б);

г) психологічні характеристики потерпілого та умови вчиненого правопорушення, спосіб і суспільна шкідливість правопорушення.

42. Адміністративні послуги – це...

а) всі нищезазначені варіанти в сукупності;

- б) послуги, що надаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;
- в) прийняття на підставі закону за зверненням конкретної фізичної або юридичної особи адміністративного акта, спрямованого на реалізацію та захист її прав і законних інтересів та/або на виконання особою визначених законом обов'язків;
- г) частина публічних послуг, які надаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування і надання яких пов'язане з реалізацією владних повноважень;

43. Публічна адміністрація – це ...

- а) певним чином побудована система органів державної виконавчої влади та виконавчих органів місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та інші суб'єкти, наділені адміністративно-управлінськими функціями, які діють з метою забезпечення як інтересів держави, так і інтересів суспільства в цілому;
- б) сукупність державних і недержавних суб'єктів судової влади;
- в) сукупність державних і недержавних суб'єктів законодавчої влади;
- г) певним чином побудована система органів державної виконавчої служби та виконавчих органів підприємств, наділені організаційно-управлінськими функціями, які діють з метою забезпечення приватних інтересів;

44. Адміністративний орган – це...

- а) орган виконавчої влади, міністерство і республіканський комітет Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадові чи службові особи, інші суб'єкти, які законом або рішенням про делегування уповноважені виконувати владні (виконавчі та розпорядчі) функції з надання адміністративних послуг;
- б) органи влади, їх посадові чи службові особи, які надають адміністративні послуги;
- в) служби та органи місцевого самоврядування, їх посадові чи службові особи, інші суб'єкти, які законом або рішенням про делегування уповноважені виконувати владні (виконавчі та розпорядчі) функції з надання адміністративних послуг;
- г) адміністративні особи, які надають адміністративні послуги;

45. Публічний характер адміністративної послуги полягає у ...

- а) встановленому державою обов'язку органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування забезпечити суб'єкту звернення надання адміністративної послуги відповідно до закону;
- б) визнаному державою праві фізичної або юридичної особи за власним бажанням звернутися до адміністративного органу з метою одержання конкретної адміністративної послуги;
- в) закріпленому обов'язку приватних суб'єктів здійснити дії передбачені процедурою надання адміністративних послуг;

г) тому, що результатом адміністративної послуги є індивідуальний адміністративний акт.

46. До основних критеріїв якості в сфері надання публічних послуг, що застосовуються в багатьох економічно розвинених країнах світу відносяться:

а) обсяг послуг; своєчасність надання послуг; доступність і зручність одержання послуг для всіх фізичних та юридичних осіб; наявність та безперервність послуг;

б) точність надання послуг; безпека послуг; відповідність обсягу та якості послуги розміру плати за її надання; відкритість в сфері надання послуг;

в) певна діяльність, що пов'язується зі створенням речі;

г) варіанти а) і б);

47. Консалтинг – це...

а) вид інтелектуальної діяльності, основне завдання якого полягає в аналізі, обґрунтуванні перспектив розвитку і використання науково-технічних і організаційно-економічних інновацій з урахуванням наочної області й проблем клієнта) система міжнародних відносин, де основним товаром виступають різноманітні види діянь;

б) група міжнародних відносин, щодо роз'яснення перспектив здійснення діяльності певним чином;

в) система міжнародних відносин обміну, де основним товарним об'єктом виступають різноманітні види послуг;

г) сукупність варіантів б) і в).

48. Послуги — це ...

а) діяльність, яка сама по собі породжує відповідне благо, що має споживну вартість і внаслідок цього стає об'єктом права;

б) певна діяльність, що не пов'язується зі створенням речі (її відновлення, ремонт), однак яка сама по собі породжує відповідне благо, що має споживну вартість і внаслідок цього стає об'єктом права;

в) певна діяльність, що пов'язується зі створенням речі (її відновлення, ремонт);

г) діяльність, яка породжує відповідне благо, що має споживну вартість і внаслідок цього стає об'єктом права;

49. Світовий ринок послуг – це ...

а) система міжнародних відносин, де основним товаром виступають різноманітні види діянь;

б) група міжнародних відносин, де товаром виступають матеріальні блага;

в) система міжнародних відносин обміну, де основним товарним об'єктом виступають різноманітні види послуг;

г) сукупність варіантів а) і б).

50. Соціальні послуги – це...

- а) комплекс заходів, спрямованих на юридичних осіб, які перебувають у складних обставинах, з метою поліпшення або відтворення їх життєдіяльності, соціальної адаптації;
- б) комплекс дій, спрямованих на окремі соціальні групи чи індивідів, які перебувають у позитивних життєвих обставинах, з метою поліпшення або відтворення їх життєдіяльності, соціальної адаптації;
- в) це діяльність з метою поліпшення або відтворення їх життєдіяльності, соціальної адаптації та повернення до повноцінного життя;
- г) комплекс правових, економічних, психологічних, освітніх, медичних, реабілітаційних та інших заходів, спрямованих на окремі соціальні групи чи індивідів, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, з метою поліпшення або відтворення їх життєдіяльності, соціальної адаптації та повернення до повноцінного життя;

51. Публічні послуги — це ..

- а) всі послуги, що надаються публічним сектором, а також приватним сектором під відповідальність публічної влади та за рахунок публічних коштів;
- б) це поняття, яке поєднує адміністративні, державні, та муніципальні послуги;
- в) варіанти а) і б)
- г) органічна система публічних служб, яка реалізують свою діяльність.

52. Державні послуги – це...

- а) вид послуг, що надаються органами державної влади (насамперед виконавчої) та державними підприємствами, установами й організаціями;
- б) вид послуг, що надаються за рахунок коштів державного бюджету;
- в) група послуг, які надаються органами місцевого самоврядування для реалізації прав суб'єктів звернення;
- г) варіанти а) і б)

53. Муніципальні послуги – це...

- а) вид послуг, які надаються органами місцевого самоврядування та комунальними (муніципальними) підприємствами, установами і організаціями;
- б) група послуг, які надаються за рахунок коштів місцевого бюджету;
- в) варіанти а) і б);
- г) вид послуг, який надається органами державної влади та під їх контролем.

54. Адміністративні послуги – це...

- а) всі нищезазначені варіанти в сукупності;
- б) послуги, що надаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;
- в) прийняття на підставі закону за зверненням конкретної фізичної або юридичної особи адміністративного акта, спрямованого на реалізацію та захист її прав і законних інтересів та/або на виконання особою визначених законом обов'язків;

г) частина публічних послуг, які надаються органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування і надання яких пов'язане з реалізацією владних повноважень;

55. Загальнообов'язкове правило поведінки, встановлене (санкціоноване) та забезпечене державою (державами) з метою регулювання, охорони та захисту суспільних відносин у сфері державного управління це:

- а) правомірна поведінка суб'єкта адміністративного права;
- б) адміністративно-правова норма;
- в) індивідуальний адміністративний припис;
- г) функція адміністративного права;

56. Активна чи пасивна форма реалізації уповноважених адміністративно-правових приписів, що здійснюється суб'єктом за власним бажанням - це :

- а) нормотворчість;
- б) використання;
- в) виконання;
- г) дотримання;

57. Одним із суб'єктів адміністративно-правових відносин завжди є :

- а) орган публічної влади (орган виконавчої влади або місцевого самоврядування);
- б) юридична особа;
- в) юрисдикційний орган, тобто орган, уповноважений розглядати справи про адміністративні правопорушення;
- г) фізична особа;
- д) орган судової влади.

57. Які із перелічених правовідносин не є адміністративними :

- а) «класичні управлінські відносини», які виникають під час здійснення державного управління у сфері економіки, соціальної, культурної та політичної діяльності;
- б) внутрішньоорганізаційні управлінські відносини, які складаються в процесі внутрішньої організації та діяльності апарату державних органів;
- в) внутрішньоорганізаційні управлінські відносини, які складаються в процесі внутрішньої організації та діяльності політичних партій, громадських організацій, суб'єктів господарювання;
- г) суспільні відносини, пов'язані з наданням громадянам різноманітних управлінських послуг;

58. Адміністративні правовідносини можуть виникати:

- а) за ініціативою обох сторін;
- б) виключно за ініціативою владної сторони;
- в) за ініціативою владної сторони, за обов'язковою згодою підвладної;
- г) за ініціативою будь-якої із сторін, при цьому згода іншої сторони не є обов'язковою;
- д) виключно за ініціативою підвладної сторони.

59. Сукупність таких елементів як адміністративна право-, діє-, деліктоздатність має назву:

- а) юридичний факт;
- б) суб'єктивне адміністративне право;
- в) суб'єктивний адміністративний обов'язок;
- г) адміністративна правосуб'єктність;
- д) юридичний наслідок.

60. До індивідуальних суб'єктів адміністративного права не відносяться:

- а) громадяни України;
- б) особи без громадянства;
- в) біженці;
- г) страйкові комітети.

61. У розумінні законодавства про громадянство, дитина — особа віком до:

- а) 12 років;
- б) 14 років;
- в) 16 років;
- г) 18 років;

62. Не є підставою набуття громадянства України:

- а) перебування у громадянстві України одного чи обох батьків дитини
- б) встановлення над особою, визнаною судом недієздатною, опіки;
- в) поновлення у громадянстві;
- г) в'їзд на територію України особи без громадянства.

63. Громадянин України, який подав заяву про вихід з громадянства України або щодо якого оформляється втрата громадянства, до видання указу Президента України про припинення громадянства України :

- а) користується такими ж правами і несе такі ж обов'язки як особа без громадянства, що проживає на території України;
- б) користується всіма правами і несе всі обов'язки громадянина України;
- в) користується всіма правами (окрім активного і пасивного виборчого права) і несе всі обов'язки (окрім військового обов'язку) громадянина України;
- г) користується такими ж правами і несе такі ж обов'язки як біженець на території України;

64. До системи органів державної виконавчої влади в Україні не відносяться:

- а) Президент України;
- б) Кабінет Міністрів України;
- в) міністерства;
- г) місцеві державні адміністрації;

65. Згідно ч.1 ст.117 Конституції України Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції видає:

- а) постанови і розпорядження;
- б) постанови і декрети;
- в) укази і накази

г) розпорядження і декрети;

66. Органами виконавчої влади на місцях є:

а) місцеві (обласні та районні) державні адміністрації;

б) адміністрації представників Президента;

в) місцеві ради депутатів;

г) виконавчі комітети місцевих рад депутатів;

67. У відповідності до ст.5 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року персональний склад місцевої державної адміністрації формується :

а) Президентом України;

б) Прем'єр-міністром України;

в) Міністром регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;

г) головою цієї місцевої державної адміністрації;

68. У відповідності до ст.6 «Акти місцевих державних адміністрацій» Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року керівники управлінь, відділів та інших структурних підрозділів в межах своїх повноважень видають _____.

а) накази;

б) укази;

в) розпорядження;

г) декрети;

69. Система місцевого самоврядування не включає :

а) територіальну громаду;

б) сільську, селищну, міську раду;

в) голову обласної та районної ради;

г) обласні та районні державні адміністрації;

70. Стаття 59 «Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року передбачає, що сільська, селищна, міська, районна у місті (у разі її створення) рада та її виконавчий комітет в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі:

а) постанов;

б) рішень;

в) указів;

г) наказів;

71. Науково обґрунтоване передбачення напрямів розвитку країни, окремих галузей економіки або окремих адміністративно-територіальних одиниць, можливого стану економіки та соціальної сфери в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення параметрів економічного і соціального розвитку – це...

а) державне прогнозування економічного і соціального розвитку;

б) державний контроль;

- в) тактична діяльність держави;
- г) система органів управління промисловістю.

72. Прогнозні та програмні документи економічного і соціального розвитку розробляються на основі ...

- а) комплексного аналізу демографічної ситуації,
- б) стану використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу,
- в) конкурентоспроможності вітчизняної економіки, оцінки досягнутого рівня розвитку економіки
- г) всіх вищезазначених чинників.

73. Прогноз економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період розробляється на...

- а) 10 років;
- б) п'ять років;
- в) 1 рік;
- г) 15 років

74. Організацію підготовки прогнозів економічного і соціального розвитку України на середньо- та короткостроковий періоди, підготовку прогнозів розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період віднесено до повноважень....

- а) Кабінету Міністрів України;
- б) Верховної Ради України;
- в) місцеві ради;
- г) Президента України.

75. Підвищення обороноздатності держави, реформування Збройних Сил України та інших військових формувань України відповідно до сучасних вимог та з урахуванням досвіду, набутого у ході антитерористичної операції, а також розвиток оборонно-промислового комплексу для максимального задоволення потреб армії є ...

- а) головною метою реформи системи національної безпеки та оборони;
- б) напрямком розвитку економіки;
- в) комплексом заходів щодо впровадження ринкової економіки;
- г) функцією управління.

76. Основною метою антикорупційної реформи є

- а) суттєве зменшення корупції в Україні;
- б) зменшення втрат державного бюджету та бізнесу через корупційну діяльність,
- в) підвищення позицій України у міжнародних рейтингах, що оцінюють рівень корупції;
- г) всі вищезазначені положення.

77. Реформування судострою, судочинства та суміжних правових інститутів задля практичної реалізації принципів верховенства права і

забезпечення кожному права на справедливий судовий розгляд справ незалежним та неупередженим судом є метою...

- а) антикорупційної реформи;
- б) судової реформи;
- в) реформи системи національної безпеки і оборони;
- г) правоохоронної реформи.

78. Метою політики у сфері децентралізації є ...

- а) відхід від централізованої моделі управління в державі,
- б) забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні;
- в) реалізація у повній мірі положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування;
- г) всі вищезазначені завдання.

79. Побудова податкової системи, яка є простою, економічно справедливою, з мінімальними затратами часу на розрахунок і сплату податків, створює необхідні умови для сталого розвитку національної економіки, забезпечує достатнє наповнення Державного бюджету України і місцевих бюджетів є метою..

- а) податкової реформи;
- б) судової реформи;
- в) реформи системи національної безпеки і оборони;
- г) правоохоронної реформи.

80. Забезпечення енергетичної безпеки і перехід до енергоефективного та енергоощадного використання та споживання енергоресурсів із впровадженням інноваційних технологій є метою ...

- А) програми енергоефективності;
- Б) судової реформи;
- В) економічної реформи;
- Г) правоохоронної реформи.

81. Формування довіри до України, спрямування її позиціонування у світі на користь політичним та економічним інтересам нашої держави, а також на зміцнення її національної безпеки і відновлення територіальної цілісності є головною метою...

- а) програми енергоефективності;
- б) судової реформи;
- в) економічної реформи;
- г) Програми популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі.

82. Суспільний договір між владою, бізнесом та громадянським суспільством, де кожна сторона має свою зону відповідальності є ...

- а) Головною передумовою реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна-2020»;

б) Програмою популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі;

в) метою програми енергоефективності;

г) завданням розвитку інформаційного суспільства.

83. *Визначення засад реалізації державної політики реформування житлово-комунального господарства, здійснення заходів щодо підвищення ефективності та надійності його функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення і господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів є метою ...*

а) Програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства;

б) судової реформи;

в) економічної реформи;

г) Програми популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі.

84. *Приміська зона - ...*

а) територія, що забезпечує просторовий та соціально-економічний розвиток міста;

б) містобудівна документація, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон;

в) затверджені текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови та іншого використання території;

г) комплекс інженерних, транспортних споруд і комунікацій;

85. *Діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб, яка передбачає прогнозування розвитку територій; забезпечення раціонального розселення і визначення напрямів сталого розвитку територій; обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням тощо, називається..*

а) плануванням і забудовою територій;

б) управлінням економікою;

в) управлінням АПК;

г) менеджментом організацій.

86. *Об'єктами містобудування на державному та регіональному рівнях є ...*

а) планувальна організація території, система розселення, система взаємопов'язаного комплексного розміщення основних об'єктів промисловості, транспорту, інженерної та соціальної інфраструктури,

б) функціональне зонування території України, її частин (груп областей), території Автономної Республіки Крим, областей, адміністративних районів;

в) планувальна організація території населеного пункту, його частини (групи земельних ділянок) зі спільною планувальною структурою

г) варіанти А і Б.

87. Виберіть повноваження, що не входить до компетенції Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

а) планувальна організація території населеного пункту, його частини (групи земельних ділянок) зі спільною планувальною структурою;

б) затвердження державних будівельних норм;

в) затвердження типового положення про архітектурно-містобудівні ради, форму будівельного паспорта; склад, зміст і порядок розроблення історико-архітектурного опорного плану населеного пункту, занесеного до Списку історичних населених місць

г) розробка проекту бюджету на наступний рік.

88. Результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та перебування осіб у жилих і нежилых приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил – це...

а) житлово-комунальні послуги

б) соціальні послуги;

в) адміністративні послуги;

г) управлінська діяльність.

89. Результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газо- та електропостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством – це...

а) комунальні послуги;

б) соціальні послуги;

в) адміністративні послуги;

г) управлінська діяльність.

90. Виберіть повноваження що не належить органам місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг:

а) затвердження та реалізація місцевих програм у сфері житлово-комунального господарства, участь у розробленні та реалізації відповідних державних і регіональних програм;

б) встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно до закону;

в) затвердження норм споживання та якості житлово-комунальних послуг, контроль за їх дотриманням;

г) розроблення державних та регіональних програм у сфері житлово-комунальних послуг.

91. Державний орган, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері державних закупівель за статусом є:

а) урядовим органом управління

- б) державним агентством
- в) міністерством
- г) центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом

92. _____ як центральний орган виконавчої влади забезпечує проведення в життя державної політики у сфері оборони, функціонування, бойову та мобілізаційну готовність, боєдатність і підготовку Збройних Сил України до здійснення покладених на них функцій і завдань.

- а) Рада національної безпеки і оборони України
- б) Генеральний штаб Збройних Сил України
- в) Міністерство оборони України
- г) Президент України

93. Громадянам, які проходять державну військову службу у Збройних Силах України військові звання встановлюються.

- а) довічно
- б) на час служби у Збройних Силах України
- в) на 50 років
- г) на 30 років

94. У відповідності до Конституції України, та Закону України "Про Раду національної безпеки і оборони України" Головою Ради національної безпеки і оборони України за посадою є:

- а) Президент України
- б) Голова Верховної Ради України
- в) Прем'єр-міністр України
- г) Міністр оборони України

95. Яка із перелічених характеристик не притаманна адміністративним послугам:

- а) надаються виключно публічною адміністрацією через реалізацію владних повноважень
- б) отримати будь-яку адміністративну послугу можна у будь-якому адміністративному органі державної влади чи місцевого самоврядування незалежно від його рівня та компетенції
- в) надаються за зверненням фізичної або юридичної особи
- г) пов'язані із забезпеченням юридично значущих умов для реалізації суб'єктивних прав конкретної приватної особи

96. Який з перелічених суб'єктів уповноважений затверджувати посадові інструкції для державних службовців?

- а) Міністерство юстиції України.
- б) Кабінет Міністрів України.
- в) Центральний орган виконавчої влади, уповноважений на реалізацію державної політики у сфері державної служби.
- г) Керівник державної служби в державному органі.

97. Вкажіть, як здійснюється просування державного службовця по службі:

- а) через позитивний висновок щодо результатів оцінювання службової діяльності.
- б) через підвищення рівня професійної компетентності державним службовцем.
- в) через зайняття вищої посади за результатами конкурсу.
- г) через підвищення заробітної плати.

98. Публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави – це...

- а) державна служба;
- б) публічна служба;
- в) служба в органах місцевого самоврядування;
- г) дипломатична служба.

99. Яка обставина обтяжує дисциплінарну відповідальність державного службовця?

- а) Вчинення проступку внаслідок неправомірних дій керівника.
- б) Вчинення проступку в стані алкогольного сп'яніння.
- в) Вчинення проступку через службу чи іншу залежність.
- г) Вчинення проступку під впливом погрози.

100. Які заходи можуть бути застосовані до політичної партії у разі порушення нею Конституції України, Закону України «Про політичні партії» та інших законів України?

- а) Застереження, догана, сувора догана, фінансові санкції.
- б) Анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії, розпуск політичної партії.
- в) Попередження про недопущення незаконної діяльності, заборона політичної партії.
- г) Адміністративна, кримінальна відповідальність керівників та засновників політичної партії.

101. Зареєстроване згідно з законом добровільне об'єднання громадян - прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах – це...

- а) громадське об'єднання;
- б) політична партія;
- в) професійна спілка;
- г) територіальна громада.

Рекомендована література та нормативно-правові акти

Література

1. Bovaird T. Public Management and Governance / Tony Bovaird, Elke Loffer (eds). London : Taylor&Francis Group, 2003. 255 p.
2. Torres L. Changes in Public Service Delivery in the EU Countries / Lourdes Torres, Vicente Pina. Public Money & Management. 2002. Oct.-Dec. P. 41-48
3. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2017, 196 с.
4. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. В.М. Гарашука, Харків: Право, 2017. 174 с.
5. Адміністративна процедура та адміністративні послуги: Зарубіжний опит і пропозиції для України / Авт.-упоряд. В. П. Тимошук. К.: Факт, 2003. 496 с.
6. Адміністративна юстиція: Європейський досвід і пропозиції для України / Авт.-упоряд. І. Б. Коліушко, Р. О. Куйбіда. К.: Факт, 2003. 506 с.
7. Адміністративне право : навч. пос. / О.І. Остапенко, З.Р. Кисіль, М.В. Ковалів, Р.-В. В. Кисіль. 2-ге вид. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ. 2009. 536 с.
8. Адміністративне право [Текст] : підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гарашук, В. В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гарашука, В. В. Зуй. Х. : Право, 2010. 624 с.
9. Адміністративне право України: Академічний курс [Текст] : підручник : у 2 т. Т. 1. Загальна частина / ред. кол.: В. Б. Авер'янов (голова). К.: Юрид. думка, 2007. 592 с.
10. Адміністративне право України: Академічний курс [Текст] : підручник : у 2 т. Т. 2: Особлива частина. К.: Юрид. думка, 2009. 600 с.
11. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гарашука, В.В. Зуй. 2-ге вид., перероб. та допов. Х.: Право, 2013. 656 с.
12. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) [текст]: навч. пос. / О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В. Плугатир, М.В. Співак. К.: Центр учбової літератури, 2015. 232 с.
13. Адміністративне право. Загальна частина. Навч. посіб. / Алфьоров С. М., Ващенко С. В., Долгополова М. М., Купін А. П. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
14. Бандурка О. М., Тищенко М. М. Адміністративний процес: Підручник для вищих навч. закладів. Рос. мовою. К.: Літера ЛТД, 2001. 336 с.
15. Бандурка, О. М. Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України [Текст] / О. М. Бандурка. - Х. : НУВС МВС України, 2004. 780 с.
16. Бандурка, О. М. Управління в органах внутрішніх справ України [Текст] : підручник / О. М. Бандурка. Х. : Ун-т внутр. справ, 1998. 480 с.

17. Бачун О., Головань О. Повернення до питання компетенції адміністративних судів. *Юридичний вісник України*. 2007. №9. 15 червня.
18. Безрутченко С., Кузьменко О. Характеристика публічного інтересу у міжбюджетних правовідносинах. *Підприємство, господарство і право*. 2011. № 12. С. 145-148
19. Богуш, В. М. Інформаційна безпека держави [Текст] / В. М. Богуш, О. К. Юдін. К. : МК-Прес, 2005. 432 с.
20. Бородін І. Л. Адміністративна юрисдикція: Монографія. К.: Істина, 2007. 160 с.
21. Виноградова, Г. В. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Виноградова. К. : Юстиніан, 2006. 176 с.
22. Гаврилюк Р. Еволюція природи пострадянського фінансового права. *Право України*. 2012. №11-12. С.305-308
23. Гетманцев Д. Держава як сторона фінансово-правового зобов'язання. *Право України*. 2010. №8. С.130
24. Гладун З.С. Адміністративне право України: Навчальний посібник для вузів. Тернопіль: Карт-бланш, 2004. 580 с.
25. Головченко О. Роль адміністративного судочинства у процесі вирішення фінансових спорів. *Юридична Україна*. 2011. №9. С. 29-34.
26. Голосніченко І. П., Стахурський М. Ф. Адміністративний процес: Навч. посібник / За заг. ред. І. П. Голосніченка. К.: ГАН, 2003. 256 с.
27. Гребельник, О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : підручник. К. : Центр навч. літ., 2005. 696 с.
28. Гресь Н. Про застосування поняття неоподаткованого мінімуму доходів громадян. *Право України*. 2013. №11. С.360-364
29. Данільян, О. Г. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації [Текст] : навч. посіб. / О. Г. Данільян, О. П. Дзьобань, М. І. Панов. Х. : Фоліо, 2002. 285 с.
30. Демський Е. Ф. Адміністративний процес як окрема галузь права. *Віче*. 2006. № 7-8. С. 40-42.
31. Демський Е. Ф. Адміністративно-процесуальне право України: навч. пос. К.: Юрінком Інтер, 2008. 496с.
32. Державне регулювання економіки : підручник / за ред. І. Р. Михасюка. Л., 1999.640 с.
33. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. К.: Факт, 2003. 384с.
34. Єдиний державний портал адміністративних послуг. URL: <http://posluga.gov.ua/>
35. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
36. Завдання до практичних занять і контрольних робіт з навчальної дисципліни “Адміністративне право” для студентів ІІ курсу заочного факультету № 1 (галузь знань 08 “Право” спеціальності 081 “Право” перший

(бакалаврський) рівень) / уклад.: І. В. Бойко, В. М. Гарашук, О. Т. Зима та ін. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2017. 42 с.

37. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р. С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. К. : Юрінком Інтер, 2015. 568 с.

38. Задохайло О. А. Правове регулювання діяльності в галузі культури в Україні. Проблеми законності. 2005. № 76. С.140-145.

39. Зеленецький В. С. Проблеми систематизації та комплексного розвитку антикорупційного законодавства України : монографія / В.С. Зеленецький, В. П. Ємельянов, В. Я. Настюк. Х.: Право, 2008. 96 с.

40. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Текст]: підруч. для вузів /І. В. Багрова, Н. І. Редіна, В. Є. Власик, О. О. Гетьман. Д. : ДДФЕІ, 2002. 580 с.

41. Іванський А. Презумпція невинуватості у публічних фінансових правовідносинах. Право України. 2010. №12. С.159

42. Кампо В.М. та ін. Становлення нового адміністративного права України: Науково-практичний нарис. Кампо В.М., Нижник Н.Р., Шльоер Б.П., К.: Юридична книга, 2000. 60 с.

43. Карпенко О. Д. Держава та промислова власність: організаційно-правові питання. О. Д. Карпенко. - К., 1999. - 155 с.

44. Кисіль Л. Є. Керівник підприємства: компетенція та адміністративна відповідальність. К., 1998. 82 с.

45. Ковальчук, Т. М. Оперативний економічний аналіз в управлінні агропромисловим виробництвом К. : [Ін-т аграр. економіки], 2001. 518 с.

46. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар; За ред. С. В. Ківалова, О. І. Харитонової / С. В. Ківалов, О. І. Харитонova, О. М. Пасенюк, М. Р. Аракелян та ін. Харків: Одиссей, 2005. 552 с.

47. Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / за заг. ред. А.С. Васильєва, О.І. Миколенка. Х.: ТОВ «Одиссей», 2010. 1024 с.

48. Коломоєць Т. Громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування як суб'єктів адміністративного права України: пріоритети дослідження та вдосконалення правових засад. Підприємництво, господарство і право. 2012. № 5. С. 3-6

49. Колпаков В. К. Адміністративно-деліктний правовий феномен: Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2004. 528 с.

50. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: Підручник для вузів. К.: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.

51. Комзюк А. Т., Бевзенко В. М., Мельник Р. С. Адміністративний процес України: Навч. посібник. К.: Прецедент, 2007. 531 с.

52. Конституційні основи діяльності органів, що наділені повноваженнями по здійсненню фінансового контролю. Правова система

України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення. за заг. ред. Ю. П. Битяка. Х. : Право, 2008. С. 536-556.

53. Конституція України і фінансове законодавство [Текст]. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / за заг. ред. Ю. П. Битяка. Х.: Право, 2008. С. 425-447.

54. Косінов С. Контроль за публічною владою як форма юридичної діяльності. Право України. 2013. №12. С.249-252

55. Кравцова Т. Адміністративно-правова природа діяльності держави і сфері економіки. Підприємництво, господарство і право. 2011. №4. С.104-106

56. Кубко Є. Про предмет адміністративного права. Право України. 2000. № 5. С. 3-6.

57. Кузьменко О. В. Адміністративний процес у парадигмі права: Автореф. дис. ... докт. юрид. наук. К.: КНУВС, 2006. 32 с.

58. Кузьменко О. В. Теоретичні засади адміністративного процесу: Монографія. – К.: Атіка, 2005. 352 с.

59. Кузьменко О.В., Гуржій Т.О. Адміністративно-процесуальне право України: Підручник / За ред. О.В. Кузьменко. К.: Атіка, 2008. 416с.

60. Куйбіда Р. І знову про компетенцію адміністративних судів. Юридичний вісник України. 2007. 30 червня - 6 липня.

61. Курило, В. І. Адміністративні правочини у сільському господарстві України: сучасна парадигма. В. І. Курило ; [за заг. ред. В. К. Шкарупи]. К.: Магістр-XXI сторіччя, 2007. 311 с.

62. Курс адміністративного процесуального права України. Загальна частина : підручник / С. В. Ківалов, І. О. Картузова, А. Ю. Осадчий. Одеса : Фенікс, 2014. 342 с.

63. Мединська Л. Правові форми фінансового забезпечення соціально-культурної сфери в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2011. №5. С.98-101

64. Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях) : навч. посібник / Р.С.Мельник, С.О.Мосьондз; за ред. Р.С.Мельника. К. : Юрінком Інтер, 2015. 344 с.

65. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Білоцерківець В. В. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Задої та д-ра екон. наук, проф. В. М. Тарасевича ; Дніпропетр. ун-т економіки та права. - Д. : Вид-во ДУЕП, 2010. 339 с.

66. Монаєнко А. Запобіжні заходи фінансово-процесуального примусу. Право України. 2011. № 3. С.228-232

67. Монаєнко А. Місце фінансово-правової відповідальності в системі юридичної відповідальності. Право України. 2011. № 9. С.228-231

68. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Адміністративне право” (галузь

знань 08 “Право”, напрям підготовки 081 “Право”, перший (бакалаврський) освітній рівень) для студентів 2 курсу денної форми навчання / уклад.: Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук та ін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. 101 с.

69. Нашинець-Наумова А. Адміністративні послуги в діяльності вітчизняних корпорацій. Підприємництво, господарство і право. 2012. № 5. С.17-20

70. Омельченко А. Система та правовий статус органів державного управління зовнішньоекономічною діяльністю в Україні. Юридична Україна. 2011. №9. С. 97-101.

71. Основи адміністративного права України : навчально-методичний посібник [Л.Р. Біла-Тіунова, Л.М. Корнута, М.І. Сідор].О: Фенікс, 2015. 122 с.

72. Петровская И. И. Некоторые вопросы правового статуса государственной финансовой инспекции Украины / Ирина Игоревна Петровская // *Legea si Viata: Международнй научно практический правовой журнал. Республики Молдова. Aprilie 2014. № 4/3 (268). С. 85-88 URL: http://www.legeasiviata.in.ua/archive/2014/4_3/21.pdf*

73. Петровська І.І. Деякі підходи до визначення категорії «фінансовий контроль». Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина : Матеріали щорічної Всеукраїнської науково практичної конференції молодих вчених та аспірантів (16 травня 2014 року). Івано Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С.28-31

74. Петровська І.І. До питання реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна 2020 у сфері публічного контролю». Науково інформаційний вісник Івано Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія Право. Івано Франківськ: Редакційно видавничий відділ Івано Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2016. Вип. 2 (14). С. 84-89

75. Петровська І.І. Загальна характеристика концепції розвитку системи управління державними фінансами. Матеріали міжнародної науково практичної конференції «Актуальні питання правової теорії та юридичної практики» (11-12 жовтня 2013 року). Ужгород. С. 152-153.

76. Петровська І.І. Окремі питання здійснення фінансового моніторингу в Україні. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 39. Івано Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2015. С.21-32

77. Петровська І.І. Окремі питання здійснення фінансового моніторингу в Україні. Гуманітарний та інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих учених: матеріали I Міжнародної науково практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Гуманітарний та інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих учених», м.

Одеса, 24 квітня 2015 року. У 3 частинах. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2015. Частина I. С.126-128

78. Петровська І.І. Окремі питання нормативно правового регулювання контрольно фінансової діяльності в Україні. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 32. Івано Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. С. 58 64 URL: <http://lib.pu.if.ua/files/zbirnyky/zb32 2013.pdf>

79. Петровська І.І. Окремі питання правового статусу державної фінансової інспекції України. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей. Випуск 31. Івано Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2013. С. 105-113

80. Петровська І.І. Окремі питання теоретико правового регулювання бюджетного контролю // Ірина Ігорівна Петровська // Матеріали міжнародної науково практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку держави і права» (18 19 жовтня 2013 року). Львів. С. 71-73

81. Петровська І.І. Правові засади здійснення податкового контролю в Україні. «Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України»: Матеріали міжнародної науково практичної конференції, м. Львів, 31 січня 01 лютого 2014 р. Львів: У 2 частинах. Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2014. Частина II. 136 с. С. 55-57

82. Петровська І.І. Правові засади здійснення фінансового моніторингу: вітчизняні та міжнародні стандарти. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Юриспруденція. Том 1. 2013. С. 138-140

83. Петровська І.І. Фінансовий контроль в системі заходів запобігання та протидії корупції в Україні: загальна характеристика. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 34. Івано Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С. 61-71

84. Петровська І.І. Фінансове право: навч.мет. пос. Івано-Франківськ: ННЮІ, 2017. 149 с.

85. Шевчук О. Поняття та правова природа фінансових послуг. підприємництво, господарство і право. 2012. №5. С.29-32

86. Шереметьєва О. Правове регулювання та правове управління валютними ризиками: поняття й основні критерії розмежування. Право України. 2011. № 6. С.181-183

87. Шишкін В. Завдання адміністративного судочинства. Право України. 2005. № 11. С. 11–14.

Нормативно-правові акти

88. Конституція України. Відомості Верховної Ради. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>

89. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

90. Кодекс адміністративного судочинства України від 6.07.2005 (КАСУ). К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. 236.; URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

91. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> ; <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80732-10>

92. Кодекс цивільного захисту від 2.10.2012. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>

93. Концепція державної житлової політики від 30.06.1995: Верховна Рада України № 254к/95-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/95-%D0%B2%D1%80>

94. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

95. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон від 19.11.1992. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

96. Повітряний кодекс України від 19.05.2011. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>

97. Податковий кодекс від 2.12.2010 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

98. Положення про адміністративні комісії Української РСР: Затверджене Указом Президії Верховної Ради УРСР від 9 березня 1988 р. // ВВР. - 1988. - № 12. - Ст. 318.

99. Положення про Державне агентство з питань електронного урядування України : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 492 URL: <http://e.gov.ua/polojennya>

100. Положення про Державний комітет телебачення і радіомовлення України, затверджене Постановою КМУ від 13.08.2014 № 341 URL: http://comin.kmu.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=114348&cat_id=32820

101. Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: затверджено Указом Президента України від 13.04.2011 № 466/2011. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/466/2011>

102. Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: затверджено Указом Президента України від 31.05.2011 № 634/2011 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/634/2011>

103. Положення про Міністерство фінансів України: затверджено Указом Президента України від 08.04.2011 № 446/2011 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/446/2011>

104. Постанова Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 11 квітня 2006 р. Вісник Верховного Суду України. 2006. № 9. С. 14-15.

105. Правила державної реєстрації та обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів та мотоколясок: Затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1998 р. № 1388 ОВУ. 1998. № 36. Ст. 967.
106. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 р. в редакції від 23 лютого 2006 р. // ВВР. – 2006. – № 32. -Ст. 273.
107. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон від 05.07.2012. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
108. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. ВВР. 1994. № 52. Ст. 455.
109. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI зі змінами / Верховна Рада України . URL : URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
110. Про альтернативну (невійськову) службу: Закон України від 12.12.1991 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1975-12>
111. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>
112. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/687-14>
113. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2007 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
114. Про безоплатну правову допомогу : Закон від 02.06.2011. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
115. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон від 27.01.1995 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>
116. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2012 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>
117. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21.09.1999. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1068-14>
118. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. ВВР. 2006. № 30. Ст. 260.
119. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку : Закон від 08.02.1995 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80>
120. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25.03.1992. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>
121. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон від 07.03.2002 № 3099-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>
122. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. № 1. ст.1

123. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>
124. Про гуманітарну допомогу : Закон України від 22.10.1999. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1192-14>
125. Про депозитарну систему України : Закон України від 06.07.2012 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>
126. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України Верховна Рада України: Закон від 23.03.2000.
127. Про Державний бюджет України на 2017 рік: Закон України від 21.12.2016 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>
128. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 7.12.2017 року. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
129. Про державний кордон України: Закон України від 4.11.1991. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>
130. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>
131. Про державну реєстрацію актів цивільного стану : Закон від 01.07.2010. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>
132. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
133. Про державну таємницю : Закон від 21.01.1994 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
134. Про Державну фіскальну службу України : Постанова Кабінету Міністрів України, Положення від 21.05.2014 № 236. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>
135. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
136. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 1.07.2010. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>
137. Про деякі питання перегляду постанов судів у справах про адміністративні правопорушення: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 5 грудня 2003 р. № 10. Вісник Верховного Суду України. 2004. № 1.
138. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 30.06.1999 № 783-XIV . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/783-14>
139. Про дипломатичну службу: Закон України від 20.09.2001. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2728-14>
140. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5.02.2015. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
141. Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії: Закон України від 11 січня 2000 р. // ВВР. – 2000. – № 9. -Ст. 68.

142. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. // ВВР. – 2005. – № 48. – Ст. 483.
143. Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 р. // ВВР. – 1993. – № 31. – Ст. 338 (зі змінами).
144. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939_17
145. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>
146. Про електроенергетику: Закон України від 16.10.1997. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/575/97-%D0%B2%D1%80>
147. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
148. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
149. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 24.06.2004 № 1875-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1875-15>
150. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13.10.1992. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2673-12>
151. Про закордонних українців: Закон України від 4.03.2004. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1582-15>
152. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.1996 № 273/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>
153. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
154. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від від 14.10.2014. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1702_18
155. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01.07.2010. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
156. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон від 11.09.2003. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
157. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р. № 9. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2004. № 11. С. 20.
158. Про затвердження зразка бланка, технічного опису та Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, знищення паспорта громадянина України для виїзду за кордон, його тимчасового затримання та вилучення: Постанова КМУ від 07.05.2014 № 152 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/152-2014-%D0%BF>

159. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненням громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 348. ОВУ. 1997. № 16. Ст. 86 89.

160. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення : Наказ Мініюсту України від 19.12.2011 № 3539/5 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1465-11>

161. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>

162. Про затвердження Інструкції з оформлення працівниками Державтоінспекції МВС матеріалів про адміністративні порушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху : Наказ МВС України від 26.02.2009 № 77 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0374-09>

163. Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення : Наказ Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 584. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z104716>

164. Про затвердження Положення про військові комісаріати : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2013 № 389 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/389-2013-%D0%BF>

165. Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2014 № 520. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/520-2014-%D0%BF>

166. Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 липня 2014 р. N 294. URL: <http://www.dabi.gov.ua/index.php/pro-dabi/polozhennya-pro-dabi-ukrajini>

167. Про затвердження Положення про Державну службу статистики України : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 481. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF>

168. Про затвердження Положення про дипломатичне представництво України за кордоном : Розпорядження Президента України від 22.10.1992 № 166/92-рп. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/166/92-%D1%80%D0%BF>

169. Про затвердження Положення про дозвільну систему: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 1992 р. № 576 (зі змінами).

170. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» : Наказ МЮ України від 16.10.2014 № 1704/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1280-14>

171. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF>

172. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова КМУ від 28.10.2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>

173. Про затвердження Положення про Міністерство інфраструктури України: Постанова Кабінет Міністрів України від 30 червня 2015 р. № 460 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/460-2015-%D0%BF>

174. Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 р. N 197 URL: <http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2015/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%96%D0%B7-%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf>

175. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : Наказ Мін'юсту України від 22.02.2012 № 296/5 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>

176. Про затвердження Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки : Постанова КМ України від 5 червня 2013 р. . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/440-2013-%D0%BF>

177. Про затвердження Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України: Постанова КМУ від 15 лютого 2012 р. № 150. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/150-2012-%D0%BF>

178. Про затвердження Правил митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України : Наказ Держмитслужби України;, Правила, Форма від 17.11.2005 № 1118 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1428-05>

179. Про затвердження Статуту залізниць України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.1998 № 457. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/457-98-%D0%BF>

180. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>

181. Про захист персональних даних : Закон від 01.06.2010. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

182. Про захист прав споживачів: Закон України в редакції від 1 грудня 2005 р., ВВР. 2006. № 7. Ст. 84.

183. Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»: Постанова

Кабінету Міністрів України від 31 травня 2006 р № 784 // ОВУ. - 2006. - № 22. - Ст. 1655. - 14 червня.

184. Про Збройні Сили України: Закон України від 6.12.1991. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>

185. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. ВВР. 1996. № 47. Ст. 256.

186. Про інформацію: Закон від 02.10.1992. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

187. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від від 27.02.2014. URL: [18](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/794)

188. Про Консульський статут України : Указ Президента України від 02.04.1994 № 127/94 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/127/94>

189. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80?test=XX7MfyrCSgkyLryIZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>

190. Про кредитні спілки : Закон України від 20.12.2001 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>

191. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. ВВР. - 2000. № 36. Ст. 299

192. Про Митний тариф України : Закон України від 19.09.2013. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

193. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

194. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9.04.1999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

195. Про міський електричний транспорт: Закон України від 29.06.2004 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1914-15>

196. Про науково-технічну інформацію: Закон від 25.06.1993. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3322-12?test=XX7MfyrCSgkyLryIZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>

197. Про нафту і газ: Закон України від 12.07.2001. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2665-14>

198. Про Національний архівний фонд та архівні установи : Закон від 24.12.1993. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>

199. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.2009. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

200. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014. URL: [18](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/876)

201. Про національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. URL: [19](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/580)

202. Про Національну систему конфіденційного зв'язку : Закон України від 10.01.2002. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2919-14>

203. Про оборону України: Закон України від 6.12.1991. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>
204. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон від 18.02.1992 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
205. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України;, Схема від 10.09.2014 № 442. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>
206. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон від 24.01.1995. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>
207. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2.06.2016. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>
208. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон від 30.06.1993. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>
209. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
210. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
211. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні від 21.03.1991. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
212. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5 квітня 2007 р. ВВР. № 29. Ст. 389.
213. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
214. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.01.1991. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
215. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>
216. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>
217. Про пожежну безпеку: Закон України від 17 грудня 1993 р. ВВР. 1994. № 5. Ст. 21.
218. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. ВВР. 2001. № 23. Ст. 118.
219. Про Положення про Міністерство закордонних справ України : Указ Президента України від 06.04.2011 № 381/2011 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/381/2011>

220. Про Положення про Міністерство оборони України та Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України : Указ Президента України від 06.04.2011. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/406/2011/page2>
221. Про попередження насильства в сім'ї : Закон від 15.11.2001. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>
222. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон від 21.01.1994. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>
223. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон від 23.09.1997. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80>
224. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду: Закон України від 1 грудня 1994 р. ВВР. 1995. №1. Ст.1.
225. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон від 22.09.2011. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
226. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1682-14>
227. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
228. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>
229. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 2 3. ст.12
230. Про Раду Національної безпеки та оборони: Закон України від 05.03.1998. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80>
231. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. ВВР. 1997. № 40. Ст. 260.
232. Про Рахункову палату України : Закон України від 2.07.2015. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 36, ст.360. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
233. Про регулювання грошово-кредитного ринку : Постанова Правління Національного банку України від 21.03.2012 № 102. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0102500 12>
234. Про регулювання містобудівної діяльності :Закон України від 17.02.2011. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
235. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1.07.2004. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>
236. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>

237. Про санкції : Закон України від 14.08.2014 № 1644 VII. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1644_18

238. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11 грудня 2003 р. ВВР. 2004. № 15. Ст. 232.

239. Про систему валютного регулювання і валютного контролю : Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15_93

240. Про створення Державного реєстру джерел іонізуючого випромінювання : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.08.1997. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/847-97-%D0%BF>

241. Про Стратегію національної безпеки України: Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0008525-15>

242. Про Стратегію сталого розвитку «Україна 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

243. Про страховий фонд документації України : Закон України від 22.03.2001. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2332-14>

244. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 № 232/94-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>

245. Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції: Закон України від 2.09.2014. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1669-18>

246. Про трубопровідний транспорт: Закон України від 15.05.1996. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/192/96-%D0%B2%D1%80>

247. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон від 22.06.2000. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>

248. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 зі змінами URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664_14

249. Реєстри. URL: <http://ddr.minjust.gov.ua/uk/851b05c1887dbfddd50e9e38c2b93689/reestry/>

250. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням акціонерного товариства «Всеукраїнський Акціонерний Банк» щодо офіційного тлумачення положень пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України, частин першої, третьої статті 2, частини першої статті 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про відповідальність юридичних осіб) від 30 травня 2001 р. № 7-рп/2001. Вісник Конституційного Суду України. 2001. № 3. С.11–17.

251. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 39 Конституції України про

завчасне сповіщення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демонстрацій (справа щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання) 19 квітня 2001 р. № 4-рп/2004. Справа № 1-30/2001 // Вісник Конституційного Суду України. 2001 № 2. С. 25-27.

252. Сайт МВС. URL: <http://mvs.gov.ua/ua/>

253. Стандарт державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна 4. Документування результатів та оформлення матеріалів контрольних заходів, порядок їх опрацювання і використання: Затверджений наказом Голов КПУ України від 9 серпня 2002 р. № 168. ОБУ. 2002. № 38. Ст. 1803.

254. Стандарт державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів, державного і комунального майна - 4. Документування результатів та оформлення матеріалів контрольних заходів, порядок їх опрацювання і використання: Затверджений наказом Голов КПУ України від 9 серпня 2002 р. № 168. ОБУ. 2002. № 38. Ст. 1803.

255. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15>